

FARMACEUTICKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

**Národný ústav srdcových
a cievnych chorôb, a. s.**

Biomedicínsky výskum v praxi nemocničného farmaceuta (PHAROS)

Slávka Porubcová, Kristína Lajtmanová, Kristína Szmicseková

XXX. Kongres nemocničného lekárenstva
13.-14.10.2022, Hotel Falkensteiner, Bratislava

Teoretické základy biomedicínskeho výskumu

Farmaceutická starostlivosť

Racionalizácia farmakoterapie

- Farmakoterapeutický problém (drug related problem)
- Liekové pochybenie (medication error)
- Nežiaduci účinok lieku

Farmakoterapeutický
problém

Liekové
pochybenie

NÚL

Nežiaduce účinky liekov

Farmakoterapeutické problémy – pacienti:

vysoký počet užívaných liekov

nízka úroveň pochopenia terapie pacientom

vysoký vek pacientov

absencia opatrovateľov

sociálno-ekonomické faktory

Farmakoterapeutické problémy – zdravotníci:

nedostatočný tréning

nedostatočná znalosť liekov a prax

nedostatok informácií o pacientovi

nedostatočné vnímanie rizika

prepracovanosť alebo únava zdravotníckych pracovníkov

nedostatočná komunikácia medzi pacientom a zdravotníckym pracovníkom

Stratégie vedúce k znižovaniu výskytu farmakoterapeutických problémov

Rekonciliácia liekov

Revízia farmakoterapie

Farmakoterapeutická edukácia

Biomedicínsky výskum PHAROS

NCT04930302

01

Dizajn štúdie:

Prospektívny zber údajov
Kvazi-experimentálny
nekontrolovaný výskum

02

Miesto výskumu:

NÚSCH, a.s.

03

Populácia:

Pacienti nad 18 rokov
užívajúci min. 3 lieky
Ochorenie karotickej artérie
a/alebo PAO-DK
Plánovaný operačný výkon
Podpísaný informovaný
súhlas

Metodika výskumu

pri prijme pacienta

- rekonciliácia
- revízia

pri prepustení pacienta

- rekonciliácia
- revízia
- edukácia

pri kontrole po prepustení (4 – 8 týždňov)

- rekonciliácia
- revízia
- edukácia v prípade potreby

Hlavný cieľ výskumu:

preukázať, že farmaceutická starostlivosť poskytovaná pri prijatí do nemocnice a pri prepustení z nemocnice znižuje prevalenciu FTP u hospitalizovaných pacientov

Čiastkové ciele práce

1

Hodnotenie prevalence a typu FTP pri

- prijatí do nemocnice vs. prepustení z nemocnice
- prepustení z nemocnice vs. prvej kontrole po prepustení (o 4 – 8 týždňov)

2

Miera akceptácie farmaceutickej intervencie lekármi

3

Identifikácia demografických a sociálnych faktorov, ktoré zvyšujú šance pacientov na výskyt FTP

4

Identifikácia rizikových faktorov súvisiacich so zdravotným stavom pacienta pre výskyt FTP

5

Hodnotenie miery znalosti pacienta o jeho farmakoterapii pri prijatí do nemocnice vs. prvej kontrole po prepustení

Zber a vyhodnotenie dát

01

demografické
a sociálne
údaje
o pacientovi

02

informácie
o aktuálnom
zdravotnom
stave pacienta

03

informácie
o všetkých
užívaných
liekoch

04

porozumenie
pacienta so
svojou
terapiou

05

identifikované
a klasifikované
FTP

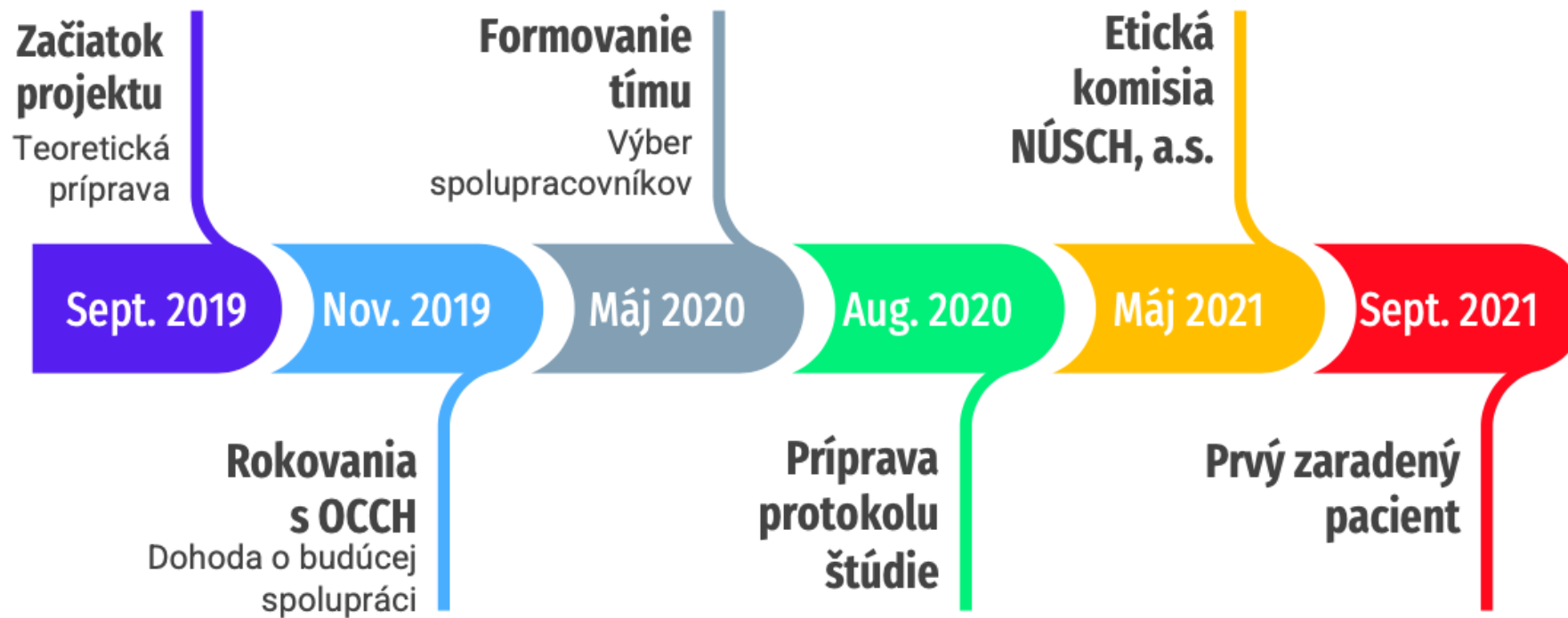
06

miera
akceptácia
odporúčania
farmaceuta
lekárom

07

ATC liekov
spôsobujúcich
FTP

Časová os výskumu

Súčasný stav výskumu

120 zaradených pacientov

30.3.2022 - podaný „Amendment“ k
protokolu štúdie na etickú komisiu
NÚSCH, a.s.

Rozšírenie inklúzných kritérií o
diagnózu periférne artériové ochorenie
dolných končatín

Priebežné výsledky

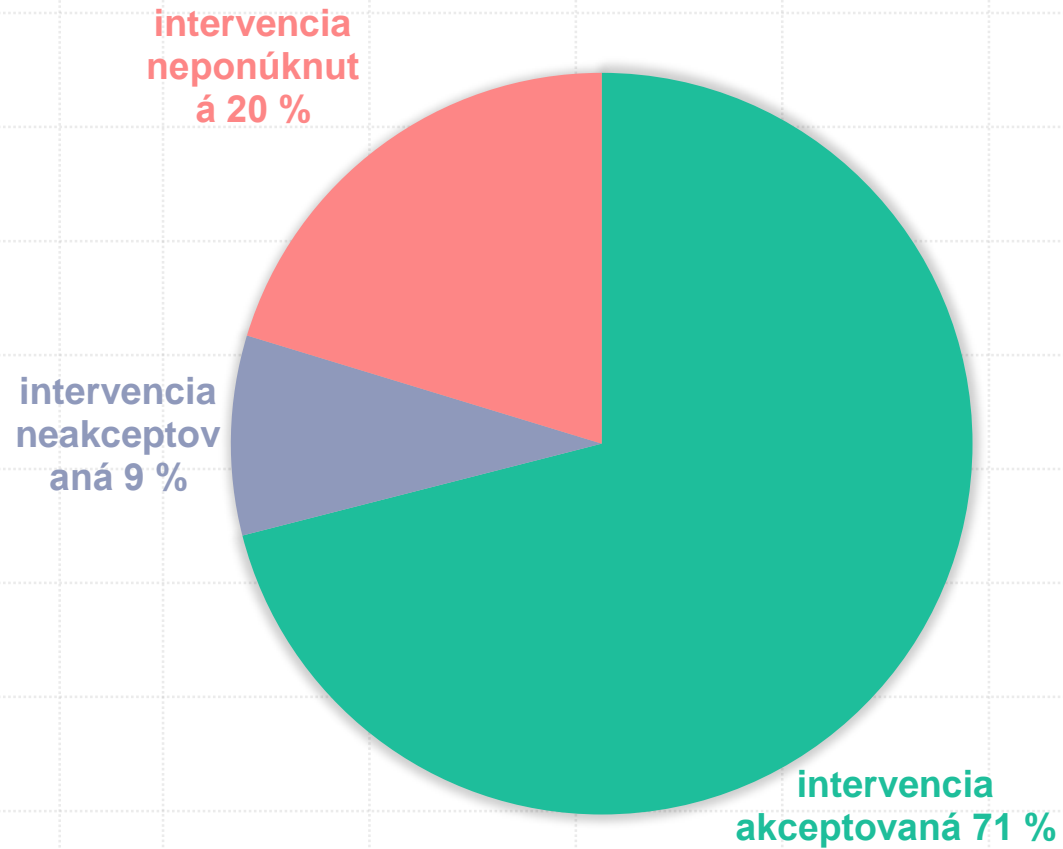
Priebežné výsledky (23 pacientov)

Počet pacientov	23
Počet pacientov s FTP	23
Počet FTP celkom	71
Počet FTP na pacienta (priemer)	3
Nahlásené NÚL	4

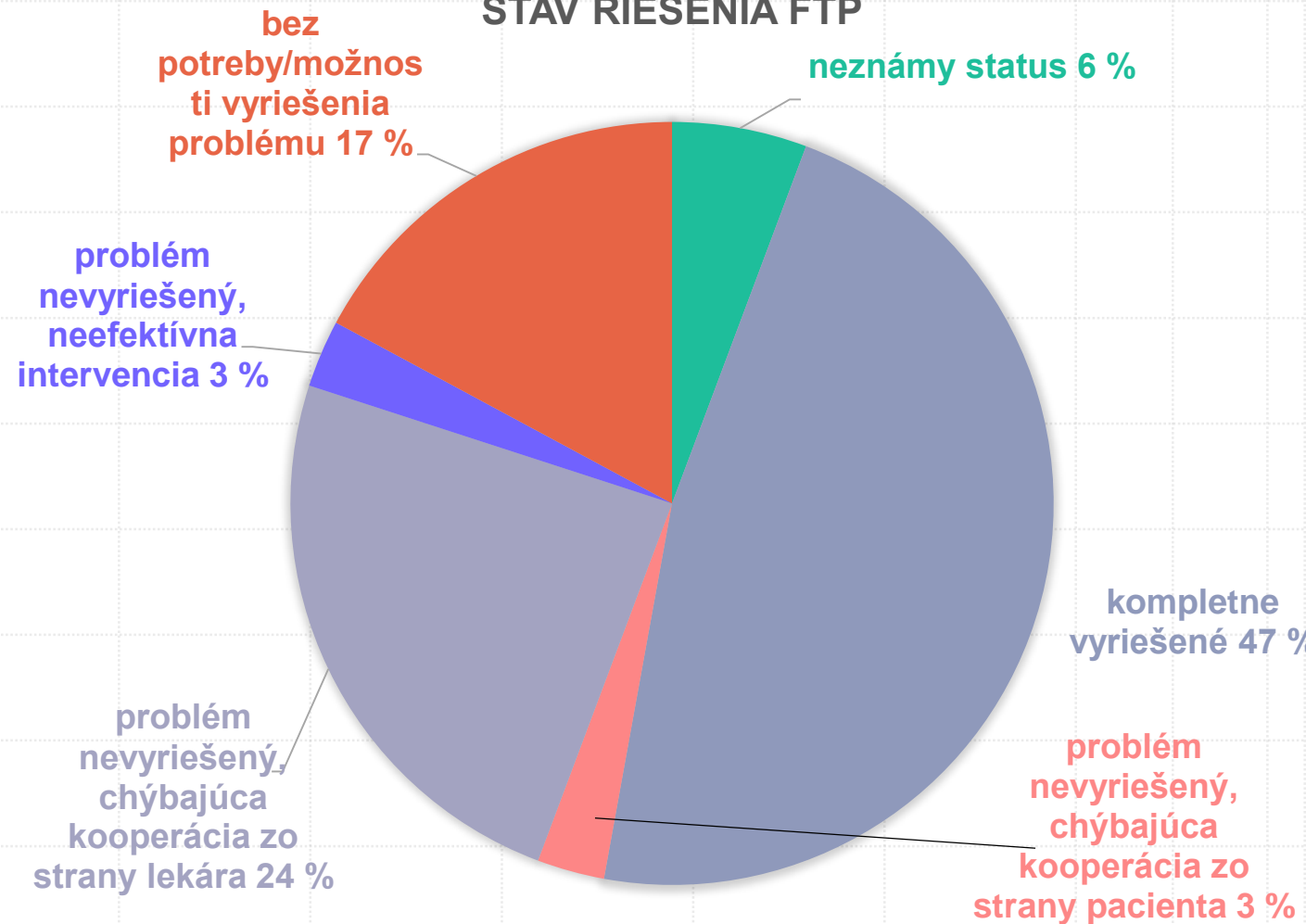
Prehľad FTP

Problémy	Neliečená indikácia	31/71 44 %
	Efekt terapie nie je optimálny	23/71 32 %
	Možnosť prejavu NÚL	9/71 13 %
Príčiny	Nie je k dispozícii aktuálny liekový zoznam	24/96 25 %
	Pacient neužíva správnu dávku alebo liek neužíva vôbec	16/96 17 %
	Nie je jasná príčina, prečo liek nie je zapísaný	12/96 13 %
Intervencie	Navrhnutá lekárovi	52/96 54 %
	Lekár bol informovaný	17/96 18 %
	Rozhovor s pacientom/opatrovateľom	10/96 10 %

AKCEPTÁCIA INTERVENČIE FARMACEUTA LEKÁROM

STAV RIEŠENIA FTP

Pacient 024

- stenóza ACl
- hypertenzná choroba srdca s kongestívnym srdcovým zlyhávaním
- malígna primárna artérová hypertenzia
- Parkinsonova choroba s veľmi ťažkým obmedzením
- DM 2. typu na PAD
- obezita
- CHOCHP
- chronické obličkové ochorenie
- st. po TIA
- tumor pľúc
- hyperlipidémia
- pacient nepozná svoju terapiu
- lieky mu pripravuje manželka

Farmakoterapia pri príjme

DEKURZ

BPMH

Názov lieku	Dávkovanie	Názov lieku	Dávkovanie
ANOPYRIN tbl 100mg (ASA)	1 - 0 - 0 v deň OP nepodať	ANOPYRIN tbl 100mg	1 - 0 - 0
STADAPRESS tbl flm 20mg/12,5mg (chinapril+hydrochlorotiazid)	1 - 0 - 0	STADAPRESS tbl flm 20mg/12,5mg	1 - 0 - 0
EGILOK tbl flm 50mg (metoprolol)	1 - 0 - 1	EGILOK tbl flm 50mg	1,5 - 0 - 1
ATORIS tbl flm 60mg (atorvastatín)	0 - 0 - 1	ATORIS tbl flm 30mg	0 - 0 - 1
CORBILTA tbl flm 150mg/37,5mg/200mg (levodopa+karbidopa+entakapon)	1 - 1 - 1	CORBILTA tbl flm 100mg/25mg/200mg - pacient priniesol túto silu, nesedí s dávkovaním uvádzaným v dostupných správach, podľa MUDr. Neštického posledný predpis na silu 150/37,5/200mg	1 - 1 - 1
OPRYMEA tbl plg 0,52mg (pramipexol)	0 - 1 - 0	OPRYMEA tbl plg 0,52mg	0 - 1 - 0
AKINETON tbl 2mg (biperidén)	1 - 0 - 0	AKINETON tbl 2mg	1 - 0 - 0
PIRABENE tbl flm 1200mg (piracetam)	1 - 0 - 0	PIRABENE tbl flm 1200mg, na krabičke lieku uvedené dávkovanie 1 - 1 - 0	0 - 1 - 0
AGEN tbl flm 5mg (amlodipín)	1 - 0 - 1	METFOGAMMA (01/2022) (metformín)	manželka obmedzuje podávanie
KALDYUM cps plg (supl. K)	1 - 1 - 1	MONOSAN 20mg (izosorbitmononitrát)	1 - 0 - 1
		RILMEX 1mg (rilmenidín)	1 - 0 - 1
		FURON 40mg (furosemid)	0 - 1 - 0
		EZETIMIB (01/2022)	
		BERODUAL N (ipratrópium bromid)	pp
		ATIMOS 12ug (formoterol)	1x denne ráno

Odporúčanie farmaceutov pri prepustení

- Zjednodušiť farmakoterapiu, voliť lieky s najnižším doplatkom
 - Lieky z kardiologickej indikácie:
 - perindopril + indapamid + amlodipín - LOPRIDAM tbl 4 mg/1,25mg/10 mg
 - metoprolol s predĺženým uvoľňovaním (namiesto obyč. tbl) – dávkovanie 1 x denne (najvýhodnejší METOPROLOL RAT.)
 - atorvastatín zvýšiť na 40 – 60 mg (najvýhodnejší ATORVASTATIN STADA)
 - ASA – (najvýhodnejšia CARSAXA)

-
- Zjednodušiť farmakoterapiu, voliť lieky s najnižším doplatkom
 - Lieky z neurologickej indikácie:
 - prehodnotiť/skontrolovať liečbu Parkinsonovej choroby
 - Zvážiť/upraviť liečbu DM, CHOCHP
 - Dôkladná edukácia manželky

CAVE

- pacienti si svojvoľne upravujú terapiu bez racionálneho dôvodu
- chýbajú informácie o liečbe pri presunoch v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti (ambulantná vs. hospitalizácia, pri prekladoch medzi zdravotníckymi zariadeniami)

EduPharm
pri NUSCH

Ďakujem Vám za pozornosť.